

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS OADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

TORNANT DE VALLVIDRERA

A petite vitesse.

CRONICA

No hi anat á Sitjes, y per lo tant mal puch complaure á alguns lectors de L' ESQUELLA DE LA TORRATXA que 'm demanan que 'ls digui 'l meu parer sobre la festa *modernista* del diumenje.

Un d' ells se mostra esgarrifat del cartell de la funció, compost y dibuixat per l' Utrillo (no 'l de Sant Lluch; l' altre.)

«Qué significa—pregunta—aquell cartell estrambòtich y raro que té pretensions d' art y bon gust? ¿Qué es aquell galimatías de signos extranyes en que sembla que 's barallin lo mal gust en lo dibuix ab l' ortografia rancia y convencional, á veure qui ho farà pitjor?»

Un altre 'm pregunta: —«¿Sabria dirme si las festas modernistas que 's realisan á Sitjes s' han de pendre de serio ó son cosa de broma? Me trencó 'l cap pensantho, y després de moltes meditacions li confesso que 'm quedo de la mateixa manera, sense saber si riure ó si plorar.»

Finalment—y per no parlar de totes las cartas que he rebut—una n' hi ha, qual autor, individuó per dret propi de la numerosa contraria dels mal-pensats, suposa lo que van á llegir:

«Desenganyis, senyor Director: á mi ningú 'm treu del cap que totes aquestas extravagancias, totes aquestas exageracions, tot aquest afany de singularisarse, tancan el convenciment de la propia impotencia. Hi ha, sens dupte qui no podentse distingir per la essencia de las sevas obras, busca la notorietat ab la manera de presentarlas. Si un día s' adonan de que anant pel carrer caminant ab las mans y ab las camas enlayre, han de cridar l' atenció, crech que ho farán, perque 'ls transeunts diguin: —Miréu, miréu: ara passa un *modernista*.»

* * *

Crech que si 'ls actuals modernistas pecan d' exagerats, lo mateix pecat cometen els que 'ls jutjan en los termes en que ho fa l' autor de l' última carta, qual párrafo acabo de transcriure.

Entre 'ls escriptors y artistas que deliran per tren-car motllos vells s' hi contan alguns joves de talent positiu, que no es possible negar sino cometent una crassa injusticia. Lo que hi ha—y aixó 'ls perjudica—es que tenen una naturalesa molt sensible, sempre propensa á agafar totes las passas. Son com aquellas criaturas que de la rosa passen al xarrampió. No hi ha malura que no s' apoderi d' ells. Pero no moren. Per punt general, si tenen robustés intelectual, resisteixen los efectos de totes las marfugas, y si arriban á tenir geni, á pesar de haverlas sufer-tas totes, acaban per imposarse.

Aqueixas lluytas del art y de la literatura son de tots los temps y de totes las épocas. Per no moure'ns del present sigle, hem presenciat lo tarrabastall romántich fonent ab sas flamaradas lo glas del neoclasisme: hem presenciat lo romanticisme combatut pel realisme y 'l naturalisme, dos atletas de biceps empedrehts que á cops de porra destruhiren la eterna decoració dels castells feudals iluminats per la lluna: hem passat pel psicologisme y per altrás mol-tas modalitats mes ó menos vagas; y hem arribat al decadentisme, al simbolisme, al nou idealisme, que no fa molts días era senyalat per un crítich catalá, católich avants que crítich, com un bon síntoma de restabliment dels goigs del esperit sobre las brutalitats de la materia, encare que tenia 'ls séus rezels respecte á si en lloch de acullirse á las veritats del dogma, acabaria per rendirse á las divagacions del esperitisme.

En plé romanticisme, 'l nou ideal artístich tras-

cendía á las costúms, de tal manera que l' estar groch y esllanguit era la gran moda. Noyas hi havia que per semblar verjes de retaule bevían vinagre á tot pasto. Aixís anavan enmagrinse adquirint aquell color trencat que constituía la suprema distinció. Una noya ben pàlida, vestida de blanch, ab molts perdigóns á la ferma del vestit perque se li esllanguís, constituía l' ideal de la generació romántica. Morir de tisis, en la flor de una joventut marcida, era l' anhel de moltas noyas enamoradas, sobre tot si podían contar ab un poeta piadós que commemorés la seva mort, pulsant la lira.

Me sembla que aquesta xifadura es molt mes grave que l' afany dels modernistas de avuy, al organisar las sevas festas sitjetanas.

Y alló va passar, com passará aixó de avuy. Sols lo que valgui quedará, com queda sempre lo qu' es fill del geni, sigan las que 's vulgan las influencias que hajan intervingut en la seva creació.

Ab tants motllos vells com se volen rompre, es de notar la propensió dels *modernistas* á tornar á lo antich, en l' impossibilitat absoluta de crear un art y una literatura completament originals. Pels pintors de la novíssima escola son modernistas Fra Angeli-co y 'l Greco...

¿Y qu' es la mateixa *Fada* mes que una llegenda de la Edat mitja, ab sos cavallers, sa dama raptada y las bruixerías y encisos de las donas d' aygua?

Aquí ja no dirém que hi haja motllos vells, sino pasta vella, essencia vella, un assumpto vell conservat á través del temps per la tradició dels pastors de la montanya ¡Valent modernisme!

* * *

No sé com en Morera haurá vestit lo poema de 'n Massó y Torrents: ja he dit avants que no vaig anar á Sitjes.

¿Arribarém á saberho 'ls que 'ns varem quedar á Barcelona? O en altres termes: ¿Se posará *La Fada* en algun teatro de la capital?

Tenen la paraula per respondre 'ls que prengueren al seu cárrech l' empenyo de posarla en la blanca vila de la costa. Jo voldria que contestess'n en sentit afirmatiu, pero me 'n dupto molt.

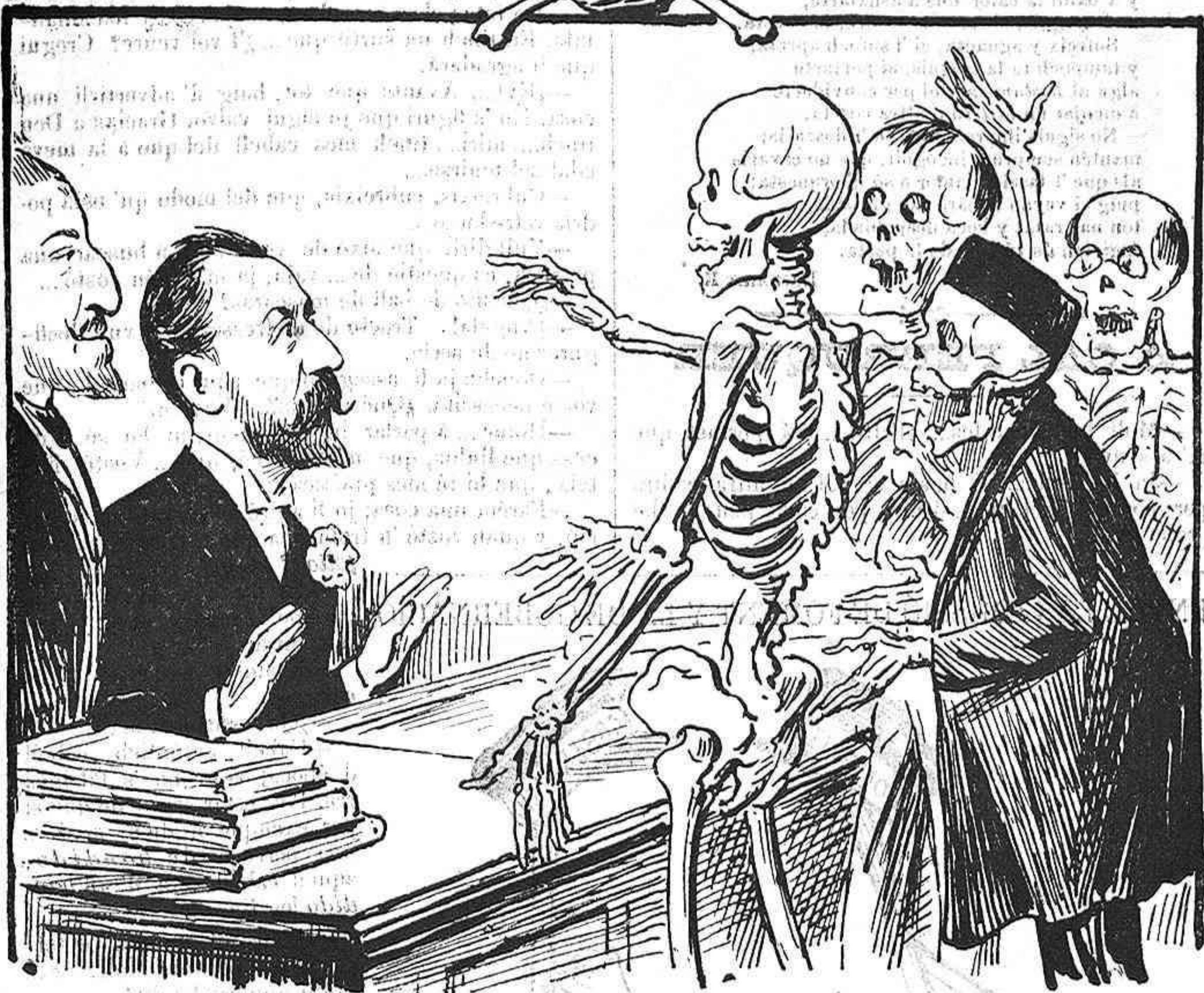
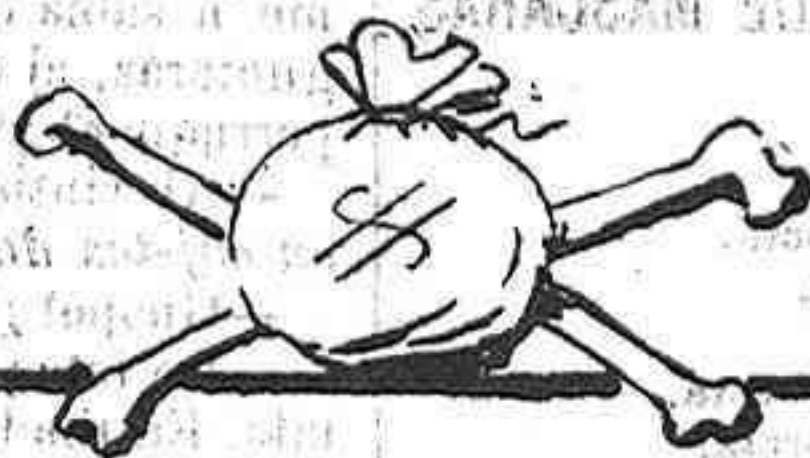
La representació de Sitjes, segons noticias, siguié un ensaig.... y encare mes: un ensaig realiat en péssimas condiciones: sobre un escenari petit que no consent la presentació del espectacle imaginat per l' autor del llibre, y en un local, que si bé basta per omplir las necessitats de aquella simpática vila, no es de molt suficient per contenir ab mitjana comodat als centenars de forasters que hi acudiren á presenciar l' estreno.

—Dintre del *Prado*—'m deya un amich que hi assistí—s' hi estava ab molta angunia.... S' hi sentía una calor espantosa.... Una calor.... ¿cóm te diré jo?... una calor *modernista*.... Y ja no 't parlo de l' olor de gas que 's barrejava ab el baf de la multitud... Aquesta fortó no sé lo que pot tenir de sugestiva.

Y en tals condiciones—afegia—vés á entendre una música que si en alguns fragments es clara per dimanar directament de las melodías populares, es en altrás ocasions molt complicada, molt abstrusa, treballada á la manera wagneriana y á la dels músichs de l' escola de Brusselas, que no 's capeix á primera orella, que 's fa precis sentir-la molt y bé.

Res te diré dels cantants, y menos encare 't diria de l' orquesta si no hagués de consignar que alguns músichs feyan lo tercer jornal, contant que á la nit havían tocat al ball de máscaras del Liceo, y al dematí al concert de 'n Nicolau, havent anat á la tarde á Sitjes. Qualsevol músich en tals condiciones cau en basca sobre l' instrument. Els que tocaren *La*

SOBRE LA QUESTIÓ DEL CEMENTIRI

—Senyó Arcalde, arregli prompte aquest cau de confusions:

som al camp de la quietut, y allí no hi volém rahons.

Fada van resistir; pero l'execució per força n'havia de valer de menos.

—¿Y l'èxit?—vaig preguntarli.

—Indecís, fret... Los mes apassionats comprenían qu' en lo que acabavan de veure y de sentir hi havia alguna cosa; pero no sabían determinar qué... En resúm: una tentativa poch afortunada, á causa, sens dupte, de las condicions y circumstancias en que s' ha efectuat.

Aixís va parlarme l'amich y aquest crech qu' es lo judici mes conforme á la realitat del fet.

..

Molts dels que van anar á la hermosa Sitjes se trobaren, sens dupte, en lo cas de aquells que van á fer una fontada. Podent menjar cómodament á taula, s'avenen á ferho seguts á terra, davant de una pedra, ab pena, per aixecarse cruixits y cansats.

Si per decret del amich Russinyol, ha de ser Sitjes el Bayreuth catalá, será precís que previament s'hi construheixi un teatro com el que 'n Wagner va fer edificar en la privilegiada ciutat de Baviera. D'altra manera las obras que 's posin en escena re-

hixirán en detriment de sos autors. No podentho fer aixís ¿á qué moure's de Barcelona?

De la capital anaren á Sitjes la major part dels espectadors, y ni aquests s'haurían hagut de moure, ni molts sitjetans, que 's trobaren sense localitat, haurían dit:—Hostes vingueren que de casa 'ns tra-gueren.

Per altra part l'obra del músich sería avuy jutjada ab més coneixement: hauría tingut una major difusió: tal vegada donaria lloch entre 'ls filarmónichs á aquellas discussions apassionadas, ab las quals se forma la fama y 's consolida 'l crèdit dels artistas innovadors, mentres que avuy temo que pugadirse que á Sitjes va naixer y á Sitjes va morir.

Lo únich qu' en tot aixó hi ha guanyat es sens dupte l'empresa del ferro-carril de Fransa.

Aixís succeheix en aquest mon plé de contrassen-tits. L'art modernista aixeca una llebra, y en Pla-nás, representant del vulgarisme financier, l'esca-liba á la fogayna de una locomotora y se la crus-peix.

Apunti aquest dato l'idealista Russinyol.

P. DEL O.

A UNA QUE 'S PREPARA PER ANAR AL BALL DE MÁSCARAS

SONET

Per més que sofocada, Francisqueta,
tinguis ganas terribles d'ayrejar-te,
y 't baldi la calor fins á asfixiar-te,
no 't treguis, si 'm vols creure, la careta.

Sufreix y aguanta, si 'l sofoch apreta,
y tampoch te la treguis, si portarte
algú al *Restaurant* vol per convidarte
á menjar un *biftech* ó altra coseta.

No siguis imprudenta, no 't descaris;
mantén sempre l' incògnit, que no esvaris
als que 't fassin l' amor á só d' orquesta;
puig si veyan ta cara tan grabada,
ton nas ratat y boca despoblada,
fugirian de tú com de la pesta.

RAMONET R.

Á CAL PERRUQUER

—Molt bonas tardes.... ¡Brfff!.... ¿'M permet que m' assenti?

—Ja ho crech.... Y hasta si vol un' altra cadira per posarhi 'ls peus.... ó una per cada peu, si ho prefereix.

—Vinch acaloradíssim.... Fa un' hora que corro buscant aquesta casa.... ó un' altra pel istil. Ningú me 'n sabia donar rahó. Pero jo, pregunta que preguntarás, al últim hi sortit ab la meva.... ¿Vosté es perruquer? ¿eh?

—Ab vintíssis anys d' exercici y 'l títul d' *artista en objetos de cabello*....

—Guapo! ¿Y vosté lloga perrucas?

—De totas classes, colors, tamanyos y nacionalitats. En tinch un surtit que.... ¿'l vol veure? Cregui que li agradará.

—¡Ey!.... Avants que tot, haig d' advertirli una cosa. No 's figuri que jo sigui calvo. Gracias á Deu tinch.... miri.... tinch mes cabell del que á la meva edat sol tenirse....

—Cubreixis, cubreixis, que del modo qu' está podria retredarse....

—Vull dirli que aixó de venir aquí á buscar una perruca, es qüestió de.... vaja, ja m' entén vosté ...

—¿Qüestió de ball de máscaras?

—¡Angela!.... Tracto de disfressarme y vull desfigurarme de serio.

—Donchs ja li asseguro que aquí trobará lo que vosté necessita. ¿Qué voldria?... Veyám.

—Home.... á parlar ingénuament, ni ho sé. Una cosa que lluhís, que m' anés bé, que.... Vosté mateix, que hi té mes práctica ...

—Farém una cosa; jo li aniré ensenyant la colecció, y quan vosté 'n trobi una que li agradi, 'm diu:

¡alto el fuego!....

—Es dir, alto la perruca.... ¡Guapo! Aném á veure: ja pot comensar.

—Examinei aquesta: Lluís catorze....

—¿Qu' es cánem aixó?

—Cabell auténtich, cabell d' época; aquí no 's falsifica res. Pot estar segur de que si per exemple li dich: aixó es una perruca de *bandido*, aquell cabell será d' un *bandido* legítim.

—Aixís m' agrada. De tots modos, aquesta de Lluís... ¿quín número ha dit?

—Catorze.

—Donchs, no acaba de xocar-me. No sé que 'm fa aixó d' anar ab els cabells á coll-y-bé....

—¡Ah, fill, si llavors s' hi duyan!....

—¿Al istiu y tot?... ¡Cóm devían suar, pobres Lluísos.... catorze!....

—Veji aquesta: istil Directori.

—Directori de qué?

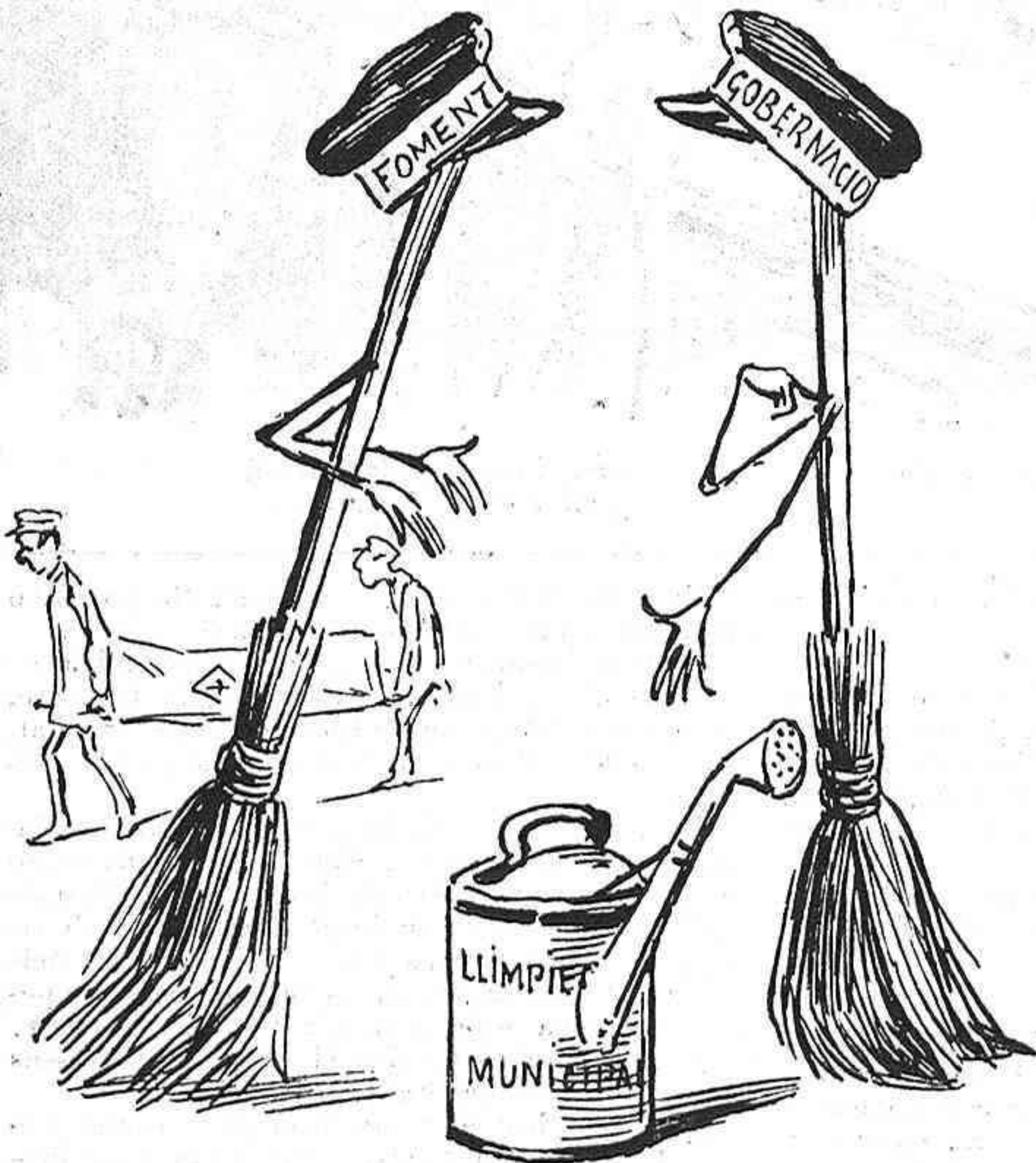
—De.... ¿qué li diré ara jo?... De perrucas: es el pentinat que en aquell temps se portava....

—¡Psel!.... Ho trobo una mica ordinaríot... Aquests del directori devían ser gent de pochs quartos ¿eh?

—Hi havia de tot.... lo mateix que avuy en día.... Nada, ensenyimen un' altra que aparenti mes.

—¿Li agrada aquesta de *cuáquero*?

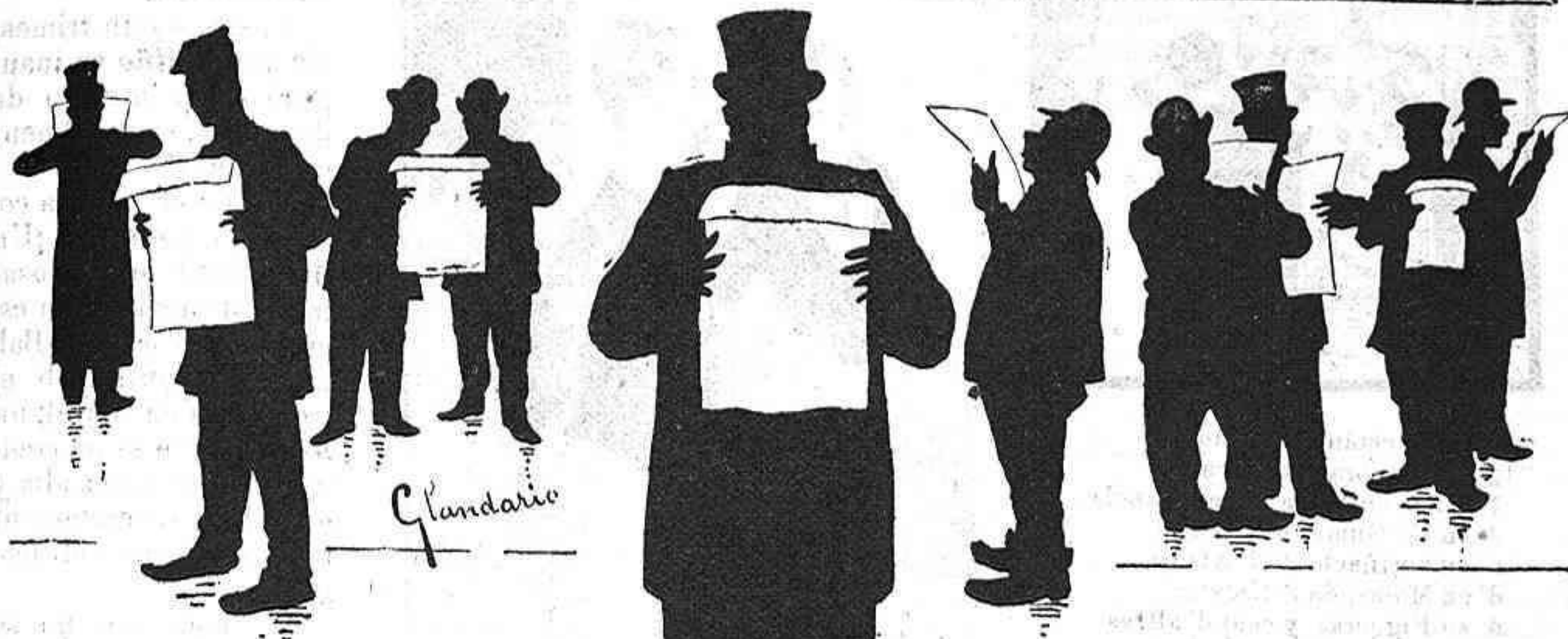
ENTRE LA COMISSIÓ DE FOMENT Y LA DE GOBERNACIÓ

—¡Aixó tens de ferho tú!
—¡Tú ets qui te n' has de cuydar!

(Y entre tant, las clavagueras
quedan sense netejar.)

LO QUE 'S LLEGEIX

Glandaric

—¿Cuá ... cóm?

—*Cudquero*: es una cosa molt seria...

—Potser sí que ho es... pero, francament, el títul se m'atravessa á la llengua... Si quan la portés algú 'm preguntava de que vaig disfressat... cuaqui... cuaca... cuaque... vaja, no sabria dirho...

—Ja li assentaré en un paper.

—¿Y si 'l perdía?... Nada; búsqum, búsqum una cosa mes propia del meu bras; una perruca distreta, graciosa, que fassi riure...

—¡Ah! ¿Vol dir una perruca de capritxo? ¿que no tingui época determinada?

—¡Si que n'ha de tenir, home! Epoca... de balls de máscaras...

—Res, ja está entés: ara ja se lo que vol: vol presentar un cap humorístich.

—¡Guapo!

—¿Guapo precisament?

—No, home; aixó de *guapo*, es un estribillo que jo gasto: dich *guapo*, com podria dir *justa* ó *ecoliciuá*... ó rabes fregits.

—Anda, donchs; comensis á mirar aquesta: perruca d'esquimal...

—¡Uix! ¡Si es pitjor que aquella de Lluís catorze!... ¡Quíns cabellots mes llarchs!... Lo menos deu ser d'un esquimal dinou ó vint...

—¿Que 's creu que com mes llarchs son els cabells, mes alt ha de sé 'l número?...

—¡Ah, no?... Siga com vulga, no m'agrada, vaja.

—¿En vol una de xino?

—¿D'aquests que portan quá? Me l'estirarian ó potser m'hi farien un nus. ¡Hi ha gent tan poch considerada!

—¿Y una de negre?

—Veyám, ensényimela... ¡Uy!... Sembla un coixinet rodó, ple d'agullas de picar... Després que aixó de negre, ab las circunstancias que atravessém, no sé que 'm fa... Trobo que m'exposaría á rebre.

—Escolti, ¿n vol una de gos d'ayguas?... Mirisela, es preciosa...

—No es del tot lletja, pero, crech que per anar ab la deguda propietat, hauría de posarme bossal... Y además, bestia per bestia, 'n preferiria una de mes bonica, mes... no sé com expressarme...

—Home, si vosté s'expliquéis ab tota claretat...

Si en Guerrita vé ó no vé,
si en Portal torna á jugar,
si puja ó baixa 'l papé...
y pare V. de contar.

¿Per que vol anarhi al ball?

—¿Per qué?... ¡Que dimontri!... Vaig á obrirli 'l cor.

—A veure.

—Vull anarhi per vigilar á la meva senyora. Fa una pila de temps que sospito qu'ella y 'l seu cosí... no sé si 'm comprén...

—Prou!...

—Sense pensar que jo malicchi res, m'ha demanat permís per anar al ball disfressada, y com que ni somía que jo també hi vaji... ¿la veu la cosa?...

—¡Ja entench!... Y ¿quí li acompanyará á n'ella al ball?

—¡El seu cosí, home!... No sab pas anar ab ningú mes.

—¡Ah!... Donchs ja tinch la perruca que á vosté ha de convenirli. ¿Veu? Es aquesta: un cap ben estufat, ab dos rissos que s'elevan drets sobre 'l front...

—¡Guapo!... Ja ho sabía jo que al últim ne sortiriam... Y ¿de que es aquesta perruca?

—De ciervo.

—¿Aquell animalet tan *ligero* y tan... ¡Guapo, home, guapo!... ¡Aixó es aixó!... ¿Vol dir que 'm vindrá á la mida?

—¡Miril!... ¡Clavada!... ¡Sembla talment que ja hi haja nascut!...

A. MARCH.

CAPRITXO

A mon amic J. Robert P.

Per ma colecció dramática
he arreglat uns caixonets
ostentant cad' un un número
que fan un goig d'alló més.

Dintre 'l caixó número *hu*
hi ha las obras d'en Soler,
en lo *dos* las del Arnau,
las d'en Conrat Roure al *tres*,
las d'en Guimerá á n'el *quatre*,
al *cinch* las d'en Balaguer,
las d'en Feliu y Codina
á n'el *sis*, y á dins del *set*
las de l'Ubach y Vinyeta;
y á n'el *vuyt*, y *nou* y *deu*
las d'en Baró, Roca y Roca,
y Vilanova. 'Ls demés
del *onze* al *noranta nou*
sens cap ordre ni concert

BALL DE MÁSCARAS. — (Entre 'ls mossos del restaurant.)

puig no están clasificadas, guardan obras del jovent. Ni ha d' en Riera, d' en Rahola, d' en C. Gumá, de l' Ayné, d' en Suriñach, de l' Alsina, d' en Molas, de l' Escaler, d' en Figueras, y cent d' altres que ab empenyo y ab talent han portat son grá de sorra al edifici modern. ¿Qué t sembla del meu capritxo? ¿Eh qu' está bé amich Robert?... Ah!... 'M descuydava de dirte ahont tinch las d' en Ferrer. A veure si ho endavinas!... Las tinch... al número cent.

SURISENTI.

EL «ÑIÑO»

Aixó es precisament lo que 'ns faltava: un miracle.

A Barcelona feya temps que no disfrutavam de cap. Y lo que diu San Agustí, ó San Geroni ó no sé quin sant d' aquests que hi entenen:

—Poble sense miracles, ja pot dir qu' está ben llest.

¡Quína manera mes delicada de manifestar que al món s' ha de viure de miracle! ¿eh?

Aixó del *ñiño* de las Salesas ha vingut com qui diu á llenar un vacto.

Perque, no ho duptin, aquest malestar, aquesta intranquilitat qu' experimentavam no tenia altre origen que aquest: necessitavam indispensablement un miracle.

Y que aixó de las Salesas ho es... ¡vaya si ho es!... Tan clar com dos y dos fan quatre.

Unas monjas... un escultor... una dama alta y esbelta, cuberta ab un vel negre, que baixa d' un cotxe ab un envoltori...

¿Ho volen més evident? Davant d' uns datos tan significatius ¿pot duptarse de la existencia del miracle?

Sobre tot la presencia de la dama alta y esbelta, cuberta ab un vel negre!... Aixó son fabas contadas... No hi ha cap miracle en que no hi intervingui una dama esbelta y alta, ab un vel d' aquest color...

Ja sé que 'l miracle no es dels grossos, ni está rodejat, de moment, de circunstancias molt extraordinarias...

Pero, deixin vostés que passin uns quants anys; deixin que 'l *ñiño* pugui arrelarse y agafar una mica de crédito...

Veuran llavors si 'l fet tindrà ó no importancia, y si 's repetirà vegadas y vegadas, l' historia del escultor, las monjas, la dama alta y esbelta, el cotxe y el vel negre...

—¿S' acostuma á menjar molt aqui?

—¡Bastant!...

Que 'l miracle ha comensat bé, la fama ho está pregonant ab la seva trompeta.

Apenas fa un trimestre que 'l *ñiño* va inaugurar-se, ¡y 'n volen de devots, y, especialment de devotas!...

Veritat es que la cosa s' ho mereix... ¡Un *ñiño* sortit miraculosament de mans d' un escultor del carrer de Balmes (passanthi ab el tren el poden veure); un *ñiño* en que hi ha complicada una dama alta y esbelta, discretament tapada ab un vel negre!...

Ara com ara, no se sab que 'l *ñiño* haja fet res de particular: ni ha restituhit camas als coixos, ni ulls als cegos, ni siquiera ha repartit diners als pobres; pero, poch á poch se va lluny.

Aquestas cosas sobrenaturals no son bufar y fer ampollas... Es necessari esperar un moment oportú, una ocasió propicia... ¡Ja vindrá 'l día, no tinguin por!...

Lo que no m' explico, lo que m' sorprén de debó es l' indiferencia

ab que 'l bisbe s' ha pres el miracle.

Diu qu' ell no hi sab veure res digne de menció; que tot lo que ha passat ab aixó es lo mes corrent y senzill que pot darse; que no val la pena de...

¡Fugi, home, fugi!... ¿Y la dama alta y esbelta? ¿y 'l cotxe? ¿y 'l vel negre?...

Aquí hi ha miracle, sí senyor; un miracle positiu y de bona calitat...

Un consell als que hi entervenien, no obstant: un consell ab fi de bé.

¿No diuen que 'l *ñiño* á la ma hi té una bola? Donchs créguinme: fora bó que li traguessin.

Aquella bola... aquella bola m' fa d' alló mes admetlla.

MATIAS BONAFÉ.

A UNA MÁSCARA

Per mes que portis careta
fácilment t' hi conegut,
que t' ha donat á coneixer
la brillantor de tos ulls.

Y si aquets ab eloqüencia
no haguessin donat prou llum,
la nuesa alabastrina
de ton pit plé de perfums,
ben clarament manifesta
á quin Déu pagas tribut.

Se qu' has deixat la vergonya
per fer brasset ab l' orgull;
la superbia y la luxuria
tenen lluyta impura ab tú;
ets avara de caricias
que naixen d' un amor pur,
tens la vibra de la enveja

que poch á poch te consum
y la bestia de la gula
fará perdre tas virtuts.

Y ja que 't coneix de sobras,
un consell donarte puch
que del fondo abim t' allunyi
ahont vas á caurer á ulls cluchs.

Destápat primer la cara,
cubreix al punt ton pit nú
y retórnat á ta cambra
sens gosar dels goigs d' avuy.

Pensa que d' aquest bullici
la donzella honesta 'n fuig
y enalteix més la hermosura
cultivant sanas costums.

Y aixís las serpents que 't voltan
las pots confondre ab virtuts
que 't retornin la puresa
que t' arrencas del damunt.

J. PUIG CASSANYAS.

HIGIENE MUNICIPAL

— ¡Ciutat irresistible!
¡ciutat insoportable!

LLIBRES

COLECCIÓN DIAMANTE.—*Obras novas.* Desde la darrera revista que dedicarem á aquesta important publicació que per sas inmillorables condicions ve obtenint un éxit popular creixent, han vist la llum alguns tomets que per son mérit y sa amenitat se recomanan á l' atenció de totas las personas amants de la lectura escullida y dels llibres editats á preus inverossimilment económichs.

Forman los tomos 41 y 42 las *Novelas intimas* del notable escriptor valenciá D. Jacinto Labaila—Las cinch novelas compresas en los dos volúms son á quina més interessants, y están escritas en una forma animada y ab una gran correcció. Qui las ha llegidas una vegada, es segur que repeteix.

** *Cuentos vascongados* de D.ª Francisca Sarasate de Mena forman lo volúm 43. Al país característich de la Vasconia de costums patriarcals y paisatjes encisadors sab transportarnos la distingida escriptora, al vol de sa ploma empapada de veritat y al servey sempre dels mes nobles sentiments qu' enalteixen l' ánima.

** Forman lo volúm 44 una colecció de *Diálogos y artículos* del eminent ecscriptor D. Francisco Pi y Margall. ¿Qui no coneix y no admira al insigne prosista honor de las letras castellanas? En tots los traballs que constituheixen lo tomo hi resplandeix junt ab l' altesa del pensament y la serenitat del judici crítich, una forma literaria que encisa per la séva claretat d' expressió. Es or brunyit que reflecta la privelegiada inteligencia de un dels primers pensadors dels temps moderns.

** Los volúms 45 y 46 están respectivament consagrats á dos insignes escriptors francesos: *Carlos de Bernard* y *Eugeni Sue*, autors respectivament de *La caza de los amantes* y de *La Condesa de Lagarde* obras en las quals hi resplandeixen la travessura y l' originalitat del *sprit* francés.

** *Novelitas y cuentos* de D. Rafael Altamira forman lo volúm 47.—Son autor demuestra ser un escriptor de rassa. Las vint obretas que compren la colecció son totas recomanables per la séva originalitat y per l' amena facilitat ab qu' están escritas.

** Pas al tomo 48 que conté una novela entera: *La niña Araceli—Historia que parece cuento*, original de don J. López Valdemor, *Conde de las Navas*.—L' autor de aquesta obra 'ns transporta á la comarca cordobesa, quals tipos plens de vida descriu de una manera admirable, lo mateix que las típicas costums de aquella terra privilegiada. L' art del *Conde de las Navas* es de un naturalisme refinadíssim. Ab sas obras publicadas en primer lloch en lo folletí de *La Epoca* vá ferse notar de las classes privilegiadas que acostuman á llegir aquell periódich. Favorint ab lo millor que ha produhit á la *Colección Diamante* 's posará en

¡Aixó es inadmissible!
¡Aixó es irrespirable!

contacte ab las classes populars que no l' admirarán menos que aquellas.

* * Entre 'l jovent que desde la premsa de Madrid s' ha sabut franquejar ab gran rapidés lo camí de la popularitat, deu contars'hi per dret de conquesta D. *Rodrigo Soriano*. Ab sas crónicas sobre diversos assumptos de actualitat, tractats sempre ab aquell nervi, ab aquell calor propi del periodista de rassa, s' ha fet un nom justament considerat entre 'ls milers de lectors que passen diàriament la vista pels periódichs.

Pero 'ls treballs periodístichs, per sabrosos que sigan, solen desapareixer ab la fulla volandera que 'ls conté. Y per aixó 'l reunirlos en un volúm es obra que saben agrair totas las personas que han tingut ocasió de llegirlos y admirarlos.

Lo tomo 49, l' últim que s' ha publicat fins ara en la *Colección Diamante* conté 22 articles de *Rodrigo Soriano*, escrits los més á París, de qual capital fotografian ab tintas inalterables molts dels aspectes més originals; los altres á las costas cantábriques, ahont cada istiu hi esclata una vida esplendorosa; y 'ls restants á Melilla y á Marraqueix ahont se trobá l' autor en diás memorables. En tots aquests treballs hi marca 'l popular periodista el sello de una inteligencia desperta y 'ls rasgos de una ploma garbosa, brillant, fresca y atractiva.

RATA SABIA.

PRINCIPAL

En tres funcions va deixarse sentir la *divette parisienne* Blanche Lescaut.

Es una cantant primorosa, fina, que modula ab gran facilitat y dona á las inflexions de la veu una atractiva intenció molt especial.

Físicament es hermosa y vesteix ab molta elegancia.

Als aficionats á la *Chansonette* la rápida excursió de la Lescaut els ha sabut á poch. ¡Qui la fá anar tan depressa!...

* *

Confesso que no vaig assistir á la única representació donada por el eminent tenor español José Gomis, digno successor del inolvidable Gayarre, que aixís s' anunciava en una funció de diumenje á la tarde.

Alló de la Rusianak, qu' encare no sé ab que 's menja, m' intrigava molt; pero 'l temor d' entusiasmar-me massa sentint á un digne successor del inolvidable Gayarre, va contenirme, porque 'l metje 'm te privat rebre impressions massa fortas. Per lo tant dispensin.

ROMEA

Els recomano la forma ab que venen anunciantse las representacions de *Un home de sort*. L' altre dia s' usá la següent: *Doble éxito de hilaridad y perfección*.

Verdaderament: á Romea ja no fan riure las obras solament, sino també la manera de anunciarlas.

* *

Produccions en porta:

En castellá: *El Señor Feudal* de 'n Dicenta, y *Las olivas* de 'n Parellada; y en catalá: *Una mosca vironera* de 'n Blanch y Romani y *L' anticuari del Putxet* dels Srs. Ayné y García Blahá.

TIVOLI

S' ha donat una representació de *Los comediantes de antaño* de 'n Barbieri, y s' anuncia la reproducció de *Zampa*, fa molt temps no representada á Barcelona.

La temporada, per lo demés, está acabant.

NOVEDATS

Además de las obras del repertori italiá y francés, la companyia Milzi 'n desempenya algunas d' espanyolas, tals com *El tambor de granaderos* y *El Monaguillo*, en las quals los artistas italiáns donan probas de la seva graciosa flexibilitat.

La públich no deixa de afavorir las funcions que 's donan á n' aquest teatro.

CATALUNYA

Apesar de que 'ls últims estrenos afortunats encare atrauen extraordinaria concurrencia al Eldorado, l' empresa no s' adorm, havent anunciat per la nit d' avuy la primera representació de l' obra: *El padrino del nene ó todo por el arte!* sainete que segons paré unánim de la premsa de Madrid ha sigut un dels éxits mes satisfactoris de la present temporada.

Veurem si 'l públich de Barcelona fá de bisbe y 'l confirma.

GRAN-VIA

Además de las obras xicas s' han donat ab éxit un parell de representacions de l' ópera espanyola *Marina*, en qual desempenyo acertat obtingueren merescuts aplausos la senyoreta Valdés y 'ls Srs. Bugatto, Caprin y Heras.

N. N. N.

¡QUÍN MON!

(D' ACTUALITAT... FINS Á CERT PUNT)

¡Pobra noya; fa tres diás que no ha menjat res calent; sa mareta, ja molt vella, com pateix!

May las deixa la miseria y poch pa á taula s' hi veu; ¡pobra noya! tan bonica.... y ab un nas y ab uns ullets.... que prou voldria tenirlos la esposa del mateix Rey. Es diu Mercedes; modista, cus molt bé; diuen que té mans de plata, mes, ay, si vritat sigués prou sas mans conquistaria lo jovent.

Fa tres diás que treballa, sempre dintre del piset ahont sa mare, segons conta, vejé mori al avi seu. ¡Pobre Mercé! fa la feyna ab un gust y ab un plaher que prou alló li demostra que 'l que fá molt li convé.

De nits vetlla, y horas passen, y ella, ab lo fil sempre á temps, l' apunta á dreta y á esquerra y cus molt, molt, la Marcé.

Al dematí, prompte 's lleva y 'l treball continúa ab fé, y així 'l dia y la nit passa desitjant tenirho llest.

Y sa mare la venera.... y pá á taula no se 'n veu. ¡Pobra familia! fá pena veure que 'l dissapte ve y en lloch de cobrar, com altrás amigas de la Mercé, la setmanada guanyada, ¡pobra gent!

han de captar, porta en porta, dels vehins del seu carrer per pogué passá al diunenge y alimentar-lo cos fret.

Lo dilluns segueix ab calma, y el dimars.... ¡sempre 'l mateix! la Mercé ab la ma á la feyna, s' afluqueix....

—Pobre noya, ¿potsé espera acabá 'l treball aquet per cobrarne lo que valgui? Quín goig farán els diners guanyats ab l' afany continuu y per viure honradament.—

Donchs no senyors; puig la feyna que ab afany fa la Mercé, ¡es per poguer disfressarse y aná 'l dissapte al Liceu!

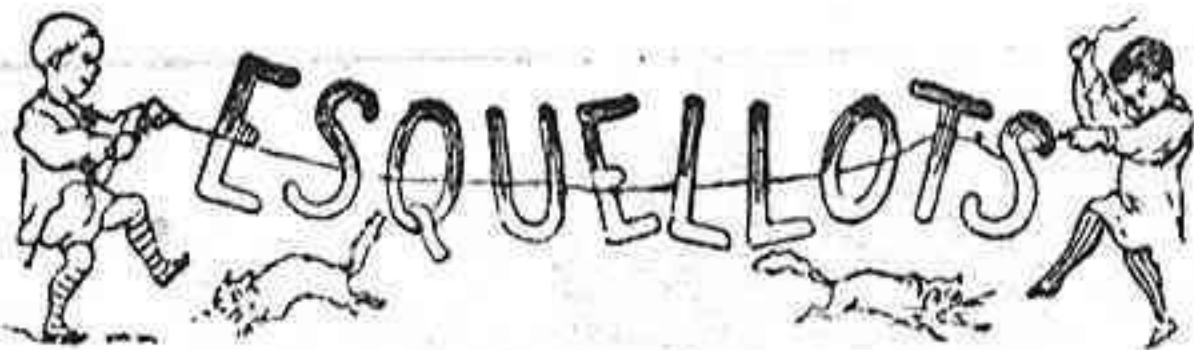
NITS ALEGRES (per F. GÓMEZ SOLER.)

!Exit complert!

(Quantas noyas com aquestas
en nostra Ciutat veyem!)

SALVADOR BONAVÍA.

Segons veurán en la plana d' anuncis, lo próxim dijous, día 25, apareixerá lo *seté quadern* del popularíssim *Barcelona á la vista*.

Encare que la predilecció que 'l públich manifesta per aquest álbúm diu mes de lo qu' en elogi seu podríam dir nosaltres, ens permetém recomenarlos lo *seté quadern*, segurs de que després de veurel serán completament de la nostra opinió.

Las 16 vistas contingudas en aquest quadern son un fidelíssim mirall de las bellas de Barcelona antich, admirablement aparelladas ab las que posseheix la ciutat nova: cada vista es un recort, un monument, una página d' art ó una nota pintoresca.

En fi—y ab aixó creyém fer la seva millor alabansa,—el *quadern seté* se conserva dignament á l' altura dels anteriors.

L' higiene á Barcelona ratlla á una gran altura. Tant es aixís que si no 'ns morím tots los habitants, es perque estém blindats per la costúm y á proba de tota mena d' infecció. Som com certas casas vellas y brutas, que no se 'n van á terra perque la mateixa bruticia las aguanta.

Per aquest motiu no te res de particular que dos comissions del Ajuntament s' entretinguin disputant sobre á quina d' ellas dugas toca 'l disposar la llimpiesa de las clavegueras.

La de Foment diu qu' es ella qui ha d' entendre en l' assumpto, y la de Governació sosté per la seva part que li toca á n' ella y á ningú mes.

Y en eixas disputas
las tals clavegueras
segueixen tan brutas.

*
**

DUO

D' amor.

Escolti Sr. Nadal: ¿vol que li indiqui un medi segur de resoldre satisfactoriament una competencia entre dos comissions igualment interessadas en una qüestió de llimpiesa?

Es molt senzill.

Las fa tancar dintre de qualsevol claveguera ab l' ordre rigurosa y terminant de no poderne sortir fins que s' hajan posat d' acort.

Si son tossuts y ni aixís volen donarse á partit, quedarán encarregats de la llimpiesa, 'ls que sobrevisquin.

A causa de la *Crónica* del número anterior en la qual eos ocupavam de un assumpto públich com tots los que 's tractan en l' *ESQUELLA DE LA TORRATXA* hem rebut la següent esquila, continuada en un volant de paper.

«TEATRO ☐ ROMEA ☐ CATALÁ

»DIRECCIÓN Y ADMINISTRACIÓN

»Barcelona 13 de Febrer de 1897.

»D. Joseph Roca y Roca.

Amich Roca:

»He vist ab la crítica que fas del «Home de sort» que t' embolicabas ab la empresa del Teatro ROMEA y francament no 't creya que *descendises á possarte á l' altura dels Ximenes etc., etc.* 't feya mes alt.

»Certs terrenos amich Roca no serveixen mes que per escriptors petits y raquítics ó per marmanyeras y estava ben cregut que l' autor de las revistas setmanals de «La Vanguardia» valia mes que tot aquesta farfalla d' embrutadors de paper quals escrits no val la pena ni de mirar.

»Que 'm so equivocat dispensa á ton amich y S. S.

»Ramón Franquesa.»

Transcrich aquesta carta ab la seva especial sintaxis y ortografía pera coneixement dels lectors y satisfacció del que l' ha suscrita.

**

Pero crech que al Sr. Franquesa, á qui conech de molt temps, quan encare 's deya Franquesa ab s y no ab z com ara, no pendrá á mal que 'l tracti conforme exigeix lo seu apellido.

Per ell, sens dupte, l' empresa de ROMEA que 'l té á las sevas ordres, será una especie de institució inviolable. Desgraciadament, en aixó está torpement equivocat. Si en lloch de dedicarse á dester comedias y á fer revolcar al *Teatro catalá* pel llot de la xavacanería, 'ls Srs. empresaris se dediquessin á un altre negoci qualsevol, per exemple al de drapaires, ningú tindria dret á inmiscuirse en los seus assumptos, sempre, empero que no transgredissen las lleys de la higiene. Llavoras, podría 'l Sr. Franquesa, viure tranquil.

Pero 'l teatro es un negoci de un ordre especial que 's relaciona ab l' art y la cultura del poble, y si una empresa ho fa malament com la de *Romea*, se li ha de advertir perque 's corretjeixi. Vinguin los atachs de qui vinguin son lícits sempre que siguin justos. Y no hi ha que buscar distincions entre 'ls periodistas que 'ls formulan, quan formulantlos compleixen ab lo seu deber.

Y ara per acabar y usant lo seu mateix llenguatge li dirém que no creyam que descendís á posarse á l' altura dels seus amos.

Las ólivas que cada nit se deixan veure per la Rambla cassant los pardals ajocats als plátanos son la viva imatge de certs tipos que corren per Barcelona.

Com las ólivas passen ells el día á las iglesias, y desde que 's fá fosch se dedican á la cassa dels infelissos desprevinguts.

No sé si era per simpatía que un cert individuo de *La Fulla* deya:

—Me sabría molt greu que matessin á las ólivas.

En lo carrer de Corts, número 275 l' acreditada casa constructora de pianos *Estela y Compañía* hi acaba de construir un saló de Concerts, capás per unas 300 personas

DUO

De ví.

MASCARONS MUNICIPALS

Dos amichs de broma.

qual falta 's deixava sentir en la nostra capital. Hi havia aquí locals espayosos propis per nutridas orquestas; pero una sala destinada als concertistas ahont poguessen aquestos fer saborejar tots los primors de la seva execució, sense perdres ni un sol matís, no la teníam encare.

Es un benefici que devém á la Casa Estéla Bernareggi, aixís com al talent arquitectónich de D. Tiberi Sabater que ha unit en una sola pessa la senzillés, l'elegancia, l'bon gust y las condicions acústicas mes excelents.

Ab dos magnífichs concerts, un d'ells destinat exclussivament á la premsa s'ha fet la proba del nou local, ab lo major éxit.

Lo concertista Malats, tant en l'un com l'altre, ha lluhit sa execució admirable, afligranada, vigorosa i posada al servey de algunas obras mestras que domina per complert, despertant l'entussiasme dels

seus oyents. Al segon concert cooperá també una orquesta hábilment dirigida pel mestre Nicolau. Sigué una festa en extrém agradable.

Los periodistas que assisteixen á las sessions del Ajuntament de Sant Andréu de Palomar se queixan de que 'l Rey arcalde 'ls tingui la taula desprovehida de tinter, plomas y quartillas.

El Rey, denunciat com á autor de certs gatuperis, te horror á las eynas d'escriure.

Perque tot lo mal li ve de haver posat la firma á unas nóminas falsas y á unas ordres de pago indegudas per obras que no van efectuar-se.

Y está clar: ara diu: —No vull que ningú suqui. De haver sucuat me ve á mi tota la desgracia.

M'ha cridat l'atenció que en l'exemplar de *La Fada* hi estiga marcat lo preu en aquesta forma:

PREU: UNA PECETA.

NOTAS BARCELONINAS.—CONFLICTE INTERKIOSCAL.

—¡Ay, Sebi, no 'n sortirás!
 —¡Ay, Quico, t' aplastaré!
 —¿No sabs que pega dos cops
 aquell que pega primé?

—No sembla sino que 'ls modernistas se tornin palpizots—deya un.

—No es aixó: *Peceta* (ab c) 's pronuncia com peseta (ab dos ss)?—li observava un seu amich.

—Ah sí?

—Tal com te dich.

—Llavors perque ho escriuhen aixís?

—Perque 'ls antichs també li escribían.

—¿Imitan als antichs y 's diuhen *modernistas*? Ara ho entench encara menos.

Un altre deya:

—Una *peceta!*.... Una *peceta!*.... Deuhen voler dir que per la compra del llibre no s' admeten pelas de nou encuny, sino d' aquellas tan antigues que ja no 'n corren.

Per renuncia de la familia, segons diuhen, ha quedat vacant lo marquesat de Olérdula.

Alsa, Sr. Nadal. Despértis y anímis.

Pel Passeig de Sant Joan no 's parla d' altra cosa que del *Niño* miraculós que un escultor vá fer á las monjas.

Sembla qu' en la confecció del *Niño* 'l primer que vá intervenirhi siguié 'l metje del Convent.

Aixís se deduix de una llarga resenya que 'n feya 'l *Brusi* de dimars al matí.

Afegia 'l *Diari*:

«Esto es sencillamente lo ocurrido en este hecho, en el que, según nuestras noticias, hasta ahora *no ha fijado su atención* la autoridad eclesiástica, por *no apreciar en él circunstancias extraordinarias* que le distinguan de los acontecimientos frecuentes en la vida humana.»

Una pregunta:

¿Com pot dir que no hi *aprecia circunstancias* de tal ó qual género, *si no s' hi ha fixat*?

¿Ahont dirían que hi ha mes or: al mar ó á la terra?

Si no menteixen los cálculs de un sabi de la Universitat de Sidney (Australia), la major suma d' or se troba diluhida en l' aygua de la mar.

No queda sino 'l treball de destilarlo, que costaria molt mes que l' or qu' en virtut de l' operació podria obtenirse.

Y aixó que, segons cálculs existeixen en la massa líquida del Océa 75 mil milions de toneladas d' or, que al preu corrent y repartidas entre tots los habitants del globo vindrían á tocar uns 40 mil duros per barba.

*
*
*

La noticia á part de ser curiosa, pot servir de gran consol á tot ciudadá una mica endarrerit de comptes.

Al veures perseguit y acosat per algún inglés, se 'l pot treure del davant dihentli:

—Si vol cobrar, dirigeixis al mar que 'm guarda una fortuna... Vaji, y tiris'hi de cap.

Diumenje 's presentá al públich, saludant ans que tot á la premsa local, la *Estudiantina Universitaria* formada ab lo propósit de recullir fondos pera aliviar la situació dels pobres soldats que tornin de las guerras ultramarinas.

La *Estudiantina*, que 's compón de varis alumnos de la Universitat y escolas especials, tocá algunas pessas ab molta justesa y notable colorit, y alcansá per tot arreu entussiasmas aplausos.

¡Bona sort y que la campanya siga profitosa! Es lo que l' *Estudiantina* 's mereix y lo que 'ls nostres soldats necessitan.

Un solterón acérrim, deya en una tertulia:

—¡Quantas inconseqüencias no s' observan en lo Códich Penal! Figureuvos que hi ha un article que castiga á las personas que serveixen de testimonis en un desafío, y no n' hi ha cap que castigui á las personas que serveixen de testimonis en un casament!

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Pa-lo-ma.*
- 2.ª ENDAVINALLA.—*Mapa.*
- 3.ª BALDUF NUMÉRICA.—*Manlleu*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Barcelona á la vista.*
- 5.ª ROMBO.

C
C A L L
C O R E A
C A R D O N A
L L E O N A
A N A
A

- 6.ª GEROGLÍFICH.—*Per peras las pereras.*

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

UN ASSUMPTO IMPORTANT D' ACTUALITAT... EXTEMPORÁNEA

*Al especialista, humorista y xaradista amich,
lo ciudadá J. STARAMSA*

Vaya una *hu-dugas-tercera-quart-cinch-sis* més intrincada millor dit ¡quina TOTAL! empleas en la xarada que 'm dedicas en LA ESQUELLA d' ara fa algunas senmanas!

Referent á lo que tres-

cinch-sis-séptima, Staramsa, de que 'l sexo bell sempre entra ab *set-inversa-quart* calma en aquella galeria tan espayosa y tan ample per 'hont passa 'l sexo lleig exhibint sas formas raras grossas, primas, botarudas y peludas y peladas.... te dich que 'l tal privilegi no ha existit may, ni tal aca.

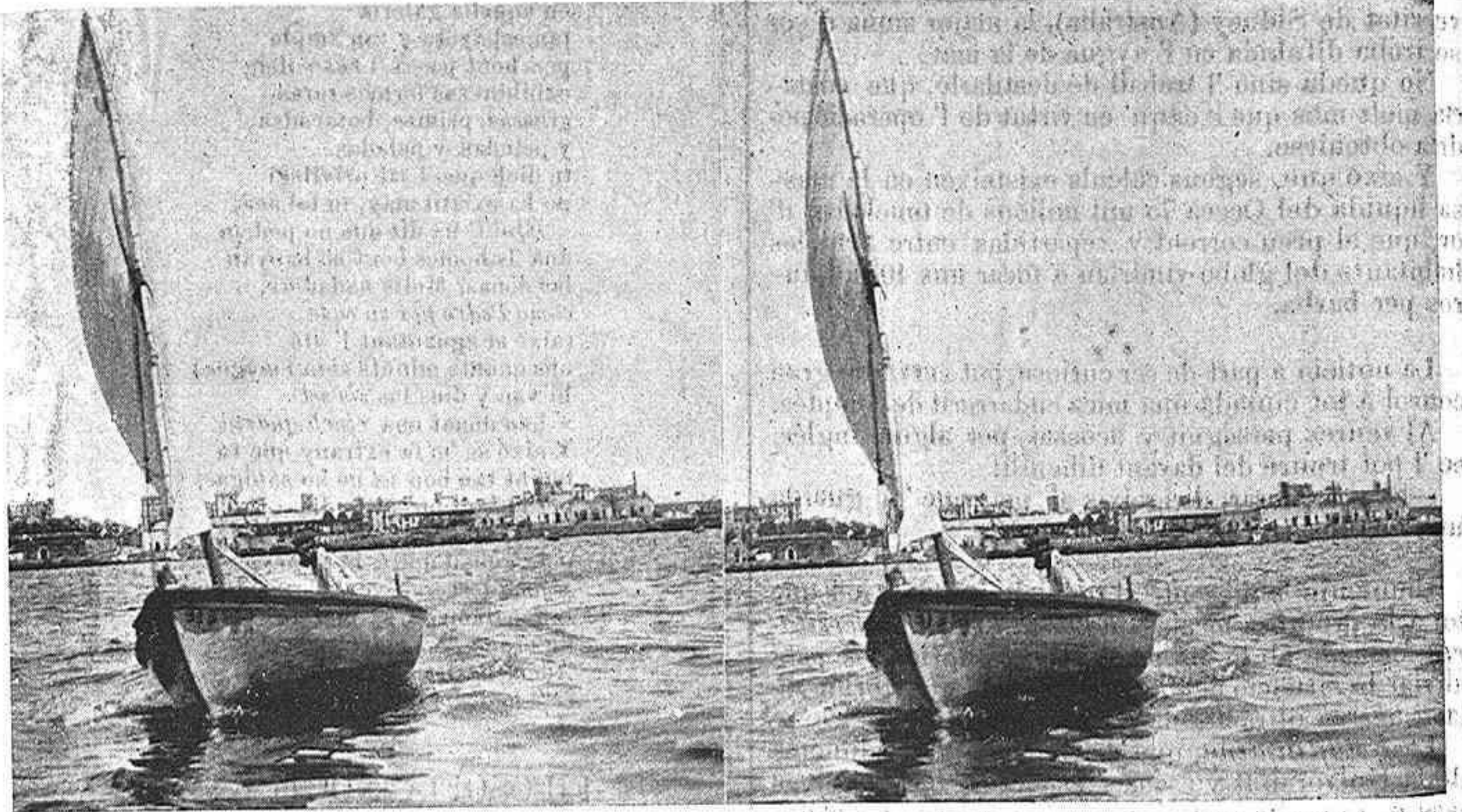
¿Qui t' ha dit que no podém aná 'ls homes hont se banyan las donas? Molts nadadors, como *Pedro por su casa*, (aixó sí aguantant l' alé uns quants minuts sota l' aygua) hi van y dins las *sis-set* s' han donat una *cinch-quarta*. Y aixó se 'm fa extrany que tú tenint tan bon *set* no ho sápigas; per lo tant un' altre dia ves de no fé aquestas planyas puig aquell que c m tú *prima-segona-tercera-quarta* tan malament, se mereix un premi de.... garrotadas. Además, en mon concepte está molt be que las damas

FILOSOFÍA NOCTURNA

—Vet'aquí que si ara jo 'm posés careta y anés á un ball de máscaras, tothom se creuria que vaig disfressat de nyébit.

L' ESTEREOSCOP DE «LA ESQUELLA» (*)

(Fot. Rus)

Marina

vagin allà 'hont son els homes ...
jes un honor per nosaltres!

A mí, noy, no m' ha caygut
de vergonya may la cara;
la baba 'm cau algún cop
al veure que prop meu passen
aquellas caras de cel
tan hermosas y simpáticas,
aquells cossets tan bufons
que á grapats la sal escampan.
En cambi si, com proposas,
anessim allà hont se banyan
las femellas, sols veuriam
munts de carn dintre una bata
ó entatxonats en vestits
de mal gust y pitjor fatxa,
com hi vaig veure fa poch
á la *Vuyt-prima-girada*
y ab franquesa 't dich que 'm feu,
mes que goig, fástich y rabia.

Per lo tant, Pepet, pots fer
la que á tú 't dongui la gana
y mil vegadas si vols
ves á la «Junta de Damas»
fins obtenir la reco-
mendacioneta anhelada
ja que á mí tot aixó 'm te....
sens cuidado de cap clase

AGUILETA.

II

Quí arribi á *hu-dos-girat*
estigui ben convensut
que te de sufri 'l total
de sogra y algún disgust,
sino cal que 's pegui un tiro
ó 's *dos-tres* de cap al *hu*.

TAP DE SURO.

ANAGRAMA

Jo coneix una senyora
que mentre ella vaji tot
—perque vegin si es egoista—
deixa *total* á tothom.

J. AUBERT M.

TELÉGRAMA INSURRECTE

MACEO 'NS FALTA

VILLAS

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas, lo
títul de una celebrada ópera italiana.

TAP DE SURO VILAFRANQUÍ.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Sego-
na: numeral.—Tercera; nom d' home.—Quarta: nom d' ho-
me en diminutiu.—Quinta: los periódichs en publican.—
Sexta: Parentiu.—Séptima: consonant.

J. AUBERT M.

CONVERSA

—Ahont vas tan depressa?
—A despedir á un amich que ja coneixes, que se 'n va
á Berna.
—Bé, home: no t' apressuris, y dígame ¿quí es aqueix
amich?
—Ara mateix ho acabém de dir.

SERRALLONGA.

GEROGLIFICH

× × ×
A V I S
LO LO
+ + +

A. MATASOGRAS.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

(*) En la llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, trobaran els nostres lectors al preu de 6 pessetas cada un magnífichs y perfeccionats aparatos pera mirar aquestas vistas, á las quals donan un relleu extraordinari.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

COLECCION

DIAMANTE (Edición LÓPEZ)

Acaba de aparecer el tomo 49.

POR ESOS MUNDOS...

POR EL ILUSTRADO ESCRITOR

RODRIGO SORIANO

Elegante cubierta al cromo.

Precio 2 reales.

;; Atenció!! ;; Obra nova!! ;; Obra nova!!

UN CASAMENT A PROBA

HUMORADA EN VERS PER **C. GUMÀ**

ab dibuixos de **M. MOLINÉ.**

Preu 2 rals.

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

El próximo jueves día **25** saldrá el
7.º cuaderno de
BARCELONA A LA VISTA

30

céntimos

16 magnificas fotografias de Barcelona antiguo y Barcelona moderno

BARCELONA A LA VISTA

ES EL MÁS BELLO Y EL MÁS ECONÓMICO DE LOS ALBUMS CONOCIDOS

El próximo jueves. • Provincias: 35 céntimos • 7.º CUADERNO

30

céntimos

SUPLEMENTO

AL

ANUARIO RIERA

DEDICADO AL COMERCIO

CONTIENE

Una lista completa de los pueblos de España con su número de habitantes, provincia á que pertenecen, indicación de si tienen estaciones de ferrocarril, telegráfica y telefónica y si sus oficinas están ó no autorizadas para expedir y recibir cartas con valores declarados y objetos asegurados, la nueva ley del timbre y un índice de todos los abonados en esta central á dirección telegráfica abreviada.

Precio Ptas. 1'50.

Este Suplemento se regala á todos los que compren ó hayan comprado el Anuario Riera, mediante la presentación del talón que acompaña á cada ejemplar del Anuario.

NUEVA

LUCES Y COLORES

CUENTOS

POR CARLOS DE BATLLE

Un tomo 8.º 2 pesetas.

Acaba de salir

MARRODAN PRIMERO

POR José M. Matheu

Precio Ptas. 3.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

DESPRÉS DE LA GALOP (per *Alegret.*)

—Em trobo tota débil....
 —¿De camas?
 —De ventrell.